

azok a levelek, amelyekben művészi kérdésekről nyilatkozik: Horvát Istvánnak pl. ízlésbeli nézeteit fejtí ki, a Szentmiklóssy Alajoshoz intézett sorokból pedig kiviláglik, hogy mennyire tudatosan követte Horatiust.

Berzsenyi Dániel levelezésének ez a gyűjteménye tehát nagyban elősegíti jellemének és alkotásának helyes ismeretét és értékelését. Hála és elismerés illeti Merényi Oszkárt, a lelkes és fáradhatatlan Berzsenyi-kutatót, hogy az anyagot pontosan összegyűjtötte és sajtó alá rendezte. A meleg hangú bevezetés, valamint a tájékoztató megjegyzések nagyban emelik a töket tudományos értékét.

SOLT ANDOR.

Magyar Bálint: A százéves Nemzeti Színház. Budapest, Magyar Szemle. Magyar Szemle Társaság, 1937. K. 8-r. 80 l.

Magyar Bálint munkája végén lelkiismeretesen beszámol forrásairól. Huszonhat művet sorol fel — csak huszonhatot, mert mindössze ennyi nyújt felvilágosítást az ország első színpadának, a nemzeti művelődés egyik legfőbb bástyájának száz esztendő múltjáról. S ezek közt is akad néhány, melynek ha nem is a jóhiszeműsége, de forrásértéke erősen kétséges.¹ Ezért Magyar Bálint voltaképpen hősi feladatra vállalkozott — könnyebb újonnan felkutatott adatokkal vagy részletkérdések tisztázásával akár egy vaskos kötetet megtölteni, mint megbízható előmunkálatok híján egy intézmény önelvű fejlődésének sűrített, minden vonatkozásban lezárt és lényegbevágó rajzát adni.

Magyar Bálint érdeme, hogy a nehézségek ellenére is gyarapította művével a százéves évforduló fényét. Kis könyvének különösen első, a Nemzeti Színház régibb korszakaira vonatkozó fejezetei megbízható útmutatást nyújtanak a művelt nagyközönségnek; a fejlődés újabb mozzanatait tárgyaló részletek kényszerű hézagai pedig figyelmeztető izenet a tudományos kutatás számára. Stílusa helyenként erőtlen, színtelen — sikerült viszont elkerülnie az alkalmi művek két legnagyobb veszedelmét: a kötelezőnek vélt ünnepi patoszt és a száraz statisztikai felsorolások unalmát.

SOLT ANDOR.

Doktori értekezések 1937-ben.

1. *Bréver Lajos: Négyesy László (1861—1933).* Budapest, szerző kiadása, 1937. 8-r. 64 l.

Amikor a tanítványi kegyelet irat dolgozatot és nem a tudományos kutatás objektív sürgetése, a bíráló is más, kevésbé szigorú szempont alkalmazására kényszerül. Bréver, maga is Négyesy tanítványa, a nagy tudós halálához kissé tulságosan közel fogott összefoglaló munkájának megírásához — ez az oka, amiért munkája csak összeállítás, a nélkül, hogy valami tudományosabb szempont érvényesítésére törekednék. Lírai hévvel megirt élet-

¹ Magyar Bálint munkája még Rédey Tivadar monográfiája előtt jelent meg.